

Inför kulturstöd som följer barnet!

DEBATT

Om du varit på en musikfest och lyssnat till elever från Betelkyrkans musikskola i Örebro, då har du sett barn från fem års ålder stå på scenen och spela tillsammans i rätt så avancerade musikstycken. Det krävs miljontals synapser för att spela en enkel melodi. Hjärnan måste tränas och åter tränas för att stärka de signalvägar en nervimpuls ska gå för att det ska uppstå ljud musik.

I en rad undersökningar har man under senaste årtionden sett att musikutövningen av hjärnan har fler goda effekter än att kunna spela ett instrument. Barn som tränar musik klarar ofta skolan bättre än andra barn och ju mer man övar, desto större är sannolikheten för att det ska gå riktigt bra. Arbetsminnet utvecklas snabbare hos de barn som spelar ett instrument.

Detta tror jag är ett starkt skäl till att regeringen vill satsa på kommunala kulturskolor. Tanken är nog att kultur ska vara mer tillgänglig för fler och att de goda effekterna av kultur får betydelse, i skolarbetet såväl som i ett eget rikare kulturliv.

Det verkar tyvärr som om regeringens satsning går förbi det civila samhället med den ideella sektorn. Jag saknar ett utökat stöd till de kulturföreningar som arbetar med barnkultur. Den kommunala kulturskolan är inte det enda alternativet.

Det finns orosmoln om det enbart är de kommunala verksamheterna som får ta del av nya, statliga medel. Föräldrar till barn i fristående musikskolor med undervisning enligt, till exempel, Suzukimetoden kommer inte att märka av någon avgiftssänkning. Ju större skillnad det blir i avgift mellan de fristående, ofta ideellt drivna musikskolorna, och de kommunala, desto svårare blir det att bedriva den fristående verksamheten. En avgiftssänkning hos enbart den kommunala kulturskolan kan alltså få till

följd att färre barn kommer i åtnjutande av musikutbildning.

Ett annat problem med regeringens satsning är att kulturskolorna ofta har köer. De avhjälpas inte med sänkta avgifter utan med utökad verksamhet. Här kan civila samhället hjälpa till och vara en resurs!

Jag vill att fler barn ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att spela instrument och få med sig alla de goda effekter det har. Det kommer troligen inte nuvarande förslag att medföra i någon större utsträckning. Bättre vore att införa ett kulturstöd som följer med barnet. Då kan alla vi som arbetar med barnkultur, oavsett om det är i kommunal regi, ideellt eller i annan form få vara med och se till att fler barn får ta del av den resurs regeringen har för avsikt att avsätta till avgiftssänkningar.

Angelägna frågor tycker jag och därför träffade jag regeringskansliet i det samråd de utlyst inför en nationell strategi för den kommunala musik- och kulturskolan. Jag startade en diskussionsgrupp kring de fristående musikskolornas situation och fick bra respons.

Tyvärr har utredaren valt att inte skriva om detta, än i alla fall, i den dokumentation som kommit efter mötet. Där talas enbart om studieförbund och vinstdrivande musikskolor. Om oss som arbetar inom den ideella sektorn finns, förvånande nog, inte en enda mening.

Det är en allvarlig brist och jag hoppas det är en tillfällig olycka i arbetet och inte ett medvetet, strukturellt val. Den civila sektorn utgör ett mycket viktigt komplement till den kommunala. Eller tänk om det faktiskt är precis tvärtom! Kultur hör inte till någon speciell sektor. Det är ett för viktigt område för att låta sig kommunaliseras.

Kommunens uppgift är att se till att det finns bra möjligheter för barn att spela instrument och ta del av bra barnkultur. Det innebär dock inte att det just är kommunerna som måste erbjuda verksamheterna. Det är oerhört viktigt att möjliggöra och synliggöra andra aktörers arbete inom barnkultur.

När de statliga pengarna dimper ner vilar det ett tungt ansvar på våra lokalpolitiker att se till att konkurrensen inte snedvrids så till den milda grad att andra verksamhetsformer slås ut. Resurser får inte öronmärkas för enbart kommunala musikskolor!

Besök gärna en musikfest hos oss eller någon annan icke kommunal musikskola, speciellt du som är politiker. Troligen kommer du få en fin upplevelse och se att verksamheter som vår är värd ett starkt stöd. Vi är beredda att växa och ge fler barn möjlighet till god utveckling, men det måste finnas förutsättningar. Är politikerna villiga att ge oss och andra fristående kulturföreningar dessa?

Mats-Olof Liljegren

Rektor Betelkyrkans musikskola i Örebro